

ضرورت تولید محصولات فرهنگی عمومی

قابل اجرا در سیستم عامل ویندوز

هادی دهقان حسام پور*

hdehghan@noornet.net

* کارشناس گروه علمی فرهنگ دینی و تبلیغ مرکز نور.

چکیده

امروزه باوجود گسترش روزافزون فناوری و ظهور ابزارهای متنوع دیجیتال، همچنان رایانه‌های شخصی و سیستم‌عامل‌های به کاررفته در آنها، سهم گستردگی از بازار فناوری را به خود اختصاص داده‌اند. در این میان، سیستم‌عامل ویندوز که یکی از ده‌ها سیستم‌عامل موجود در جهان می‌باشد، به دلیل ابتکار عملی که شرکت مایکروسافت در طراحی، اجرا و عرضه این سیستم‌عامل در سال‌های ابتدایی فرآگیر شدن رایانه‌های شخصی انجام داده است، توانسته سهم عمدگاهی از بازار کاربران سیستم‌عامل‌های گوناگون را به خود اختصاص دهد. در این مقاله، با توجه به کارکرد خاص و ویژه استفاده از رایانه‌های شخصی، در مقایسه با سایر ابزارهای دیجیتال و همچنان محبوبیت و رواج گستردگی سیستم‌عامل ویندوز، در مقایسه با سایر برندهای رقیب و با هدف تبیین ضرورت تداوم تولید محصولات فرهنگی مبتنی بر این سیستم‌عامل، وضعیت تولید محصولات فرهنگی عمومی مبتنی بر سیستم‌عامل ویندوز، مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته و برخی از شاخص‌ترین شرکت‌های فعال در این حوزه و محصولات تولیدی آنها معرفی شده است.

کلیدوازگان: سیستم‌عامل ویندوز، نرم‌افزارهای فرهنگی، مراکز تولید نرم‌افزارهای فرهنگی.

مقدمه

تاریخچه تحولات فناوری و ظهور ابزارهای جدید ارتباطی، نشان می‌دهد که ظهور فناوری‌های نوین، هرچند تکنیک‌های قدیمی در حوزه فناوری را تحت الشاعع قرار داده و باعث ایجاد تغییراتی در شیوه ارائه و کارکرد آنها شده

تولید نرم‌افزارهای فرهنگی
حضور پُرنگ و گستردگی فناوری‌های نوین در تمامی شئون زندگی بشر امروزی، در کنار ظرفیت‌ها و فرصت‌های عظیم و رو به پیشرفتی که در عرصه‌های مختلف، از جمله در زمینه تسريع در تولید و انتقال اطلاعات فراهم نموده است، باعث شده که بسیاری از مراکز فعال در حوزه فرهنگ، برای عقب نماندن از این تحولات عظیم، قدم در این راه نهاده و اقدام به تولید و عرضه محصولات خود بر بسترها مختلف فناوری نمایند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که بخش عمدگاهی از مراکز فرهنگی، با توجه به شاکله و ساختار آنها و همچنین به علت عدم تخصص و توان فنی، قادر به تولید محصولات خود بر بسترها مختلف فناوری نبوده و اقدام به بروز‌سپاری و سفارش محصولات خویش به سایر مراکز فعال در حوزه فناوری می‌نمایند و تنها تعداد انگشت‌شماری از مراکز فرهنگی هستند که به صورت تخصصی در این حوزه فعالیت می‌نمایند. از این‌رو، مراکز تولیدکننده نرم‌افزارهای فرهنگی را می‌توان به دو دسته کلی تقسیم نمود:

- مراکزی که به شکل تخصصی در حوزه فناوری فعالیت می‌کنند و هدف از تأسیس آنها، تولید و انتشار محصولات نرم‌افزاری می‌باشد؛

- مراکزی که ماهیت آنها انجام فعالیت‌های پژوهشی است؛ اما در کنار فعالیت‌های پژوهشی، به طور مستقیم یا غیرمستقیم اقدام به تولید محصولات نرم‌افزاری می‌نمایند.

همچنین مراکز فرهنگی، با توجه به محصولات تولیدی‌شان به دو دسته زیر تقسیم می‌شوند:

است، ولی هرگز قادر به از بین بردنشان در کوتاه‌مدت نمی‌باشد؛ چراکه هر فناوری و ابزارهای وابسته به آن، دارای ویژگی‌ها و قابلیت‌های منحصر به‌فردی می‌باشد که دیگر فناوری‌ها از آن برخوردار نیستند.

این مسئله، در ارتباط با سیستم‌عامل ویندوز که روزگاری حاکم بلا منازع دنیاً سیستم‌عامل‌ها بوده است و هنوز هم در بسیاری از عرصه‌ها حرفاً اول را می‌زند نیز صادق می‌باشد. این سیستم‌عامل، با وجود فرآگیری تلفن‌های همراه و توسعه و انتشار سیستم‌عامل‌های مختلف، با قابلیت‌ها و امکانات جدید، بیش از ۳۰ درصد از استفاده کاربران سیستم‌عامل‌های مختلف در سراسر دنیا را به خود اختصاص داده است و در میان سیستم‌عامل‌های مورد استفاده در رایانه‌های شخصی نیز بیش از ۷۶ درصد کاربران از این سیستم‌عامل استفاده می‌کنند؛ این حجم گستردگی از استفاده، نشان‌دهنده این است که ظهور فناوری‌های نوین و گسترش استفاده از دستگاه‌های همراه، از قبیل تلفن‌های هوشمند، نتوانسته است رایانه‌های شخصی را از گردونه رقابت خارج کند و سیستم‌عامل ویندوز، همچنان محبوبیت و کارایی خود را در میان کاربران حفظ کرده است.

با توجه به مطلب گفته شده و نظر به پشتیبانی گستردگی شرکت مایکروسافت از سیستم‌عامل‌های تولیدی و همچنین برنامه‌های توسعه‌ای که این شرکت در خصوص رفع اشکالات و نواقص موجود و تأمین خواسته‌های کاربران از طریق انتشار نسخه‌های جدید ویندوز دارد، انتظار می‌رود که تا سال‌ها سیستم‌عامل ویندوز در صدر استفاده کاربران در سراسر دنیا باشد.

ظهور فناوری‌های نوین و گسترش استفاده از دستگاه‌های همراه، از قبیل تلفن‌های هوشمند، نتوانسته است رایانه‌های شخصی را از گردونه رقابت خارج کند و سیستم‌عامل ویندوز، همچنان محبوبیت و کارایی خود را در میان کاربران حفظ کرده است

۲. مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شباهت حوزه علمیه قم مرکز مطالعات و پاسخ‌گویی به شباهت حوزه علمیه قم که در گذشته با نام «مرکز مطالعات و پژوهش‌های فرهنگی حوزه علمیه» فعالیت می‌نمود، به منظور تبیین روزآمد اندیشه دینی در جهت پاسخ‌گویی به پرسش‌های بنیادین و رفع و دفع آسیب‌ها و شباهت در حوزه دین، در سال ۱۳۷۹ توسط شورای عالی حوزه علمیه تأسیس گردید. یکی از فعالیت‌های این مرکز، تولید نرم‌افزار با موضوعات دینی و فرهنگی است و تاکنون نرم‌افزارهای گوناگونی از قبیل: پاسخ، تربیت فرزند، صبح بیداری، غدیر، کوثر، خورشید نینوا، فریضه انتخاب و راه امام را تولید و عرضه نموده است.

۳. مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزه علمیه اصفهان مرکز تحقیقات رایانه‌ای حوزه علمیه اصفهان، تحت اشراف حضرت آیت‌الله العظمی مظاہری (دامت برکاته) می‌باشد. هدف این مرکز، نوسازی و ارتقای پژوهش‌های دینی و نشر معارف اسلامی با استفاده از آخرین فناوری‌های اطلاع‌رسانی است و تاکنون ده‌ها نرم‌افزار در موضوعات

فاخر در حوزه علوم اسلامی، نقش بسیار برجسته‌ای در پشتیبانی اطلاعاتی از پژوهشگران این حوزه ایفا نماید و این مهم، همچنان ادامه دارد. اگرچه رویکرد کلی این مرکز در طول دوران فعالیت خود، تولید محصولات نرم‌افزاری تخصصی در راستای آسان‌سازی دسترسی محققان به منابع مرجع اسلامی بوده است، اما با وجود این، در میان محصولات تولیدی این مرکز، برنامه‌های شاخصی هم به چشم می‌خورد که یا کاملاً متناسب با نیاز مخاطب عمومی تولیدشده و یا برخی از بخش‌های آنها، دربردارنده مطالبی هستند که برای مخاطب عمومی قابل استفاده می‌باشد. برخی از این برنامه‌ها عبارت‌اند از:

- جامع تفاسیر نور؛
- گنجینه روایات نور؛
- جامع فقه اهل‌البیت(ع)؛
- نور الجنان؛
- دانشنامه علوی؛
- دانشنامه نبوی؛
- تاریخ ایران اسلامی؛
- حدیث ولایت؛
- نور احکام.

- مراکز که محصولات نرم‌افزاری آنها صرفاً دربردارنده تولیدات پژوهشی آن مرکز است؛
- مراکز که محصولات نرم‌افزاری آنها دربردارنده تمامی منابع مرتبط با حوزه موضوعی فعالیت آن مرکز می‌باشد.

مراکز شاخص تولید نرم‌افزارهای فرهنگی

تلاش در ساخت نرم‌افزارهای فرهنگی، کاری بسیار دشوار و مسئولیتی بالریزش و ماندگار است و با وجود آنکه این رسالت عظیم، برداش دست‌اندرکاران و متخصصان علوم رایانه‌ای و مراکز فرهنگی است، اما امروزه تنها عده محدود و انگشت‌شماری از این مراکز به صورت حرفاً در این حوزه فعالیت می‌کنند و بسیاری از مراکزی که در گذشته اقدام به تولید محصولات فرهنگی می‌نمودند، یا تعطیل شده‌اند یا نوع فعالیت خود را تغییر داده‌اند.

- ۱. مرکز تحقیقات کامپیوتی علوم اسلامی مرکز تحقیقات کامپیوتی علوم اسلامی، به عنوان بزرگ‌ترین و برجسته‌ترین مرکز تولید و عرضه محتوای دینی دیجیتال، تا به امروز توانسته است با تولیدات نرم‌افزارهای

اهداف تولید نرم افزارهای فرهنگی
بررسی آمار و اطلاعات نرم افزارهای فرهنگی تولیدشده، نشان دهنده آن است که رویکرد بیشتر مراکز فرهنگی در تولید محصولات عمومی، در راستای تحقق اهداف زیر بوده است:

- افزایش سطح آگاهی‌ها و اطلاعات عمومی مخاطبان؛
- بررسی و تبیین مسائل و معضلات فرهنگی جامعه؛
- تولید کتابخانه‌های موضوعی در حوزه‌های مختلف فرهنگی؛
- تبیین موضوعات مختلف مربوط به خانواده و ترویج سبک زندگی اسلامی؛
- افزایش سطح آگاهی افراد جامعه در ارتباط با سلامت جسم و روح؛
- تسهیل در دسترسی مخاطبان به اقلام فرهنگی - مناسبتی؛
- آشنا کردن مخاطبان با زندگی و آثار عالمان دینی.

مختلف فرهنگی تولید نموده است.

نرم افزارهای فرهنگی متنوع و ارزشمندی را تولید و عرضه نماید که می‌توان به مواردی همچون: پرس‌وجو، سخنور، پنج تن آل عبا، بهاء بی‌بهاء، مقتدا مسیح، جنت‌الاحرار، پیروان شیطان و سلطان کربلا اشاره نمود.

۴. مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان
مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان، تحت اشراف حضرت آیت‌الله حاج سید حسن فقیه امامی(ره) در سال ۱۳۸۷ و با هدف تسهیل و تسريع دسترسی محققان به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، راهاندازی گردیده است. طراحی و تولید نرم افزاری علوم اسلامی، از جمله فعالیت‌های این مرکز به شمار می‌رود.

۶. مؤسسه فرهنگی هنری یاسین امین
مؤسسه فرهنگی یاسین امین، به هدف نشر فرهنگ و معارف اسلامی از طریق فناوری کامپیوتری، در سال ۱۳۷۳ در شهر مقدس قم تأسیس شد. عمله فعالیت‌های این مرکز در زمینه تولید و عرضه نرم افزارهای فرهنگی می‌باشد که از آن جمله می‌توان به برنامه‌های ذیل اشاره کرد:

نداء (قرائت قرآن کریم)، ضحی (ترتیل و ترجمه قرآن کریم)، تنزیل (ترتیل و تفسیر قرآن کریم)، نسیم (آموزش روخوانی قرآن کریم)، برهان (آموزش تجوید قرآن کریم)، طها (آشنازی با چهارده معصوم(ع)), رشاد (مجموعه سخنرانی‌های مرحوم کافی)، طوبی (دائرۃ المعارف احکام) و مبلغ خانواده (جهت آشنازی خانواده‌ها با قرآن و توانمند ساختن آنان).

۵. مؤسسه احرار اندیشه
این مؤسسه نرم افزاری، به منظور نشر معارف و علوم اسلامی و انسانی و در راستای فرمایشات مقام معظم رهبری(دام ظله العالی) بر لزوم جنبش نرم افزاری و روی‌آوری به علوم روز و مدرن، در سال ۱۳۸۸ آغاز به کار نموده است.

طراحی و تولید نرم افزارهای علمی و اسلامی، از جمله فعالیت‌های اصلی این مجموعه است و تاکنون توانسته است

برنامه‌های تولیدشده، متناسب با تغییرات فناوری و خواست مخاطبان.

شاخص ترین نرم‌افزارهای حوزه فرهنگ عمومی

تنوع مسائل فرهنگی و گسترده‌گی مخاطبان عمومی، زمینه‌ساز تولید نرم‌افزارهای فرهنگی در موضوعات گوناگونی از قبیل: قرآن و حدیث، تاریخ اسلام، فرق و مذاهب، وقایع و مناسبتهای اعمال و ادعیه، دفاع مقدس، خانه و خانواده، سیک زندگی، پژوهشکی و سلامت و بهداشت روان شده است که در ادامه به معرفی برخی از شاخص ترین نرم‌افزارهای فرهنگی منتشرشده جهت استفاده کاربران عمومی می‌پردازیم.

۱. نور الأئثار

این برنامه، نخستین دانشنامه چندرسانه‌ای قرآن کریم می‌باشد که برخی از قابلیت‌ها و امکانات آن عبارت‌اند از:

- متن کامل قرآن کریم با خط عثمان طه و نیریزی؛
- دو دوره ترتیل کامل قرآن با صدای استاد منشاوی و استاد شهریار پرهیز کار؛
- نمایش متن ۹ دوره از تفاسیر فارسی و

مختلف برنامه و کوتاه بودن مسیر دسترسی مخاطب به موضوع اصلی؛

- برخوردار بودن از تبلیغات و پشتیبانی گسترده.

ب. عوامل تأثیرگذار در عدم استقبال از نرم‌افزارهای فرهنگی

مراکز فعال در حوزه تولید نرم‌افزارهای فرهنگی، همواره تلاش‌های گسترده‌ای در زمینه تولید محصولات فاخر انجام داده و برنامه‌های متعددی نیز تولید و روانه بازار می‌نمایند؛ اما با این حال، به دلیل وجود اشکالاتی که در مسیر طراحی و تولید این برنامه‌ها وجود دارد، برنامه‌های تولیدشده مورد استقبال کاربران قرار نگرفته و با شکست روبرو می‌شوند. برخی از این اشکال‌ها عبارت‌اند از:

- عدم هدف‌گذاری و سیاست‌گذاری صحیح در تولید برنامه‌ها؛
- عدم شناخت صحیح مخاطبان و نیازها و سایر آنان؛

● شیوه‌های یکنواخت و تکراری تولید و عرضه اطلاعات در برنامه‌های تولیدی؛

● عدم تولید اطلاعات با قابلیت به کارگیری در ابزارهای جدید ارتباطی؛

● محدودیت توسعه فنی و محتوایی

سیستم‌عامل ویندوز در مقایسه با سایر سیستم‌عامل‌های کامپیوتری، محصولات تولیدشده تحت این سیستم‌عامل، بخش گسترده‌ای از نیازهای فرهنگی جامعه را به صورت مستقیم یا غیرمستقیم به دوش کشیده و از جایگاه ویژه‌ای نزد مخاطبان برخوردار می‌باشند؛ اما در میان برنامه‌های تولیدی، تنها برنامه‌هایی توانسته‌اند مورد استقبال گسترده مخاطبان قرار بگیرند که از ویژگی‌های ذیل برخوردار بوده‌اند:

- توجه به خواسته‌ها و نیازهای واقعی مخاطبان و داشتن عملکرد قابل قبول در این زمینه؛

● رعایت اصول مهندسی نرم‌افزاری در آنها؛ به خصوص بهره‌گیری از سرعت مناسب و عدم اشکال در محاسبات؛

● ساده بودن و عدم پیچیدگی محیط برنامه، به همراه امکانات و قابلیت‌های فنی و جذابیت‌های بصری ویژه یا برخورداری از ظاهری زیبا و کاربرپسند؛

● تولید اطلاعات با توجه به امکان عرضه در سایر بسترهای فناوری؛

● جلب اعتماد مخاطبان در خصوص صحت و سلامت اطلاعات؛

● آسان‌سازی دسترسی کاربر به بخش‌های

بخش‌هایی از مراکز فرهنگی، با توجه به شاکله و ساختار آنها و همچنین به علت عدم تخصص و توان فنی، قادر به تولید محصولات خود بر بسترهای متنوع فناوری نبوده و اقدام به بروون‌سپاری و سفارش محصولات خویش به سایر مراکز فعال در حوزه فناوری می‌نمایند و تنها تعداد انگشت‌شماری از مراکز فرهنگی هستند که به صورت تخصصی در این حوزه فعالیت می‌نمایند

باقابلیت‌های کامل متنی.

۳. نسیم رضوان

دانشنامه قرآنی نسیم رضوان، اوّلین نرم‌افزار پویانمایی شده قرآنی می‌باشد که برخی از امکانات آن عبارت است از:

- ۹ ترجمه فارسی، ۶ ترجمه انگلیسی و ۱۳ ترجمه به سایر زبان‌های زنده دنیا؛

○ ارائه تفسیر فارسی المیزان، نمونه، مجمع‌البیان، راهنمای نور و تفسیر انگلیسی؛

امکانات کاربردی متنوعی است که بخشی

از آن‌ها عبارت‌اند از:

- ترجمه قرآن کریم به زبان‌های زنده دنیا؛

○ نمایش تفاسیر: المیزان، نمونه، نور، مجمع‌البیان و تفسیر اطیب‌البیان؛

○ دسترسی به فهرست کامل الفاظ قرآن به همراه آیه‌های مربوطه؛

○ دسترسی به دو دوره تجزیه و ترکیب قرآن کریم به زبان فارسی و عربی؛

عربی در ۸۵ جلد؛

- ارائه ترجمه قرآن کریم به زبان‌های زنده دنیا؛

○ ارائه روایات تفسیری، روایات مرتبط با آیات، فضیلت و شأن نزول سور و آیات؛

○ دسترسی به فهرست آعلام موجود در شأن نزول‌ها؛

○ امکان تکرار قرائت هر آیه تا ۵ بار برای تصحیح قرائت و حفظ قرآن؛

- سه دوره ترتیل کامل قرآن کریم به همراه ترجمه گویای فارسی؛

○ امکان نمایش تطبیقی و مقایسه هم‌زمان قرآن، ترجمه‌ها و تفاسیر؛

○ آموزش روخوانی، تجوید و حفظ قرآن؛

○ ارائه شان نزول، تجزیه و ترکیب و آوانگاری سوره‌های قرآن کریم؛

○ نمایش فهرست موضوعی، ریشه‌ها و مشتقات قرآن کریم؛

- دسترسی به مبسوط‌ترین فرهنگ موضوعی آیات قرآن کریم؛

○ ارائه دو دوره ترتیل کامل قرآن کریم همراه با نمایش مقامات آیات؛

○ آموزش روخوانی، تجوید، فصیح خوانی و حفظ قرآن کریم؛

○ ارائه کتاب‌ها و مقالات قرآنی به صورت بخش‌بندی موضوعی؛

○ ارائه تاریخ انبیا و قصه‌های قرآنی همراه

- ارائه آیات همراه با مدرک تفسیری ارتباط اعلام با آیات؛

○ امکان جستجو در قرآن از طریق مشتق و ریشه؛

○ کاوش در کلمات و عبارات تفاسیر با امکان انتخاب دامنه جستجو.

۲. سلسیل

نرم‌افزار جامع قرآنی سلسیل، دربردارنده متن کامل قرآن کریم همراه با قابلیت‌ها و

همواره در تولید یک نرمافزار فرهنگی، جذب و حفظ مخاطب و نوع محتوای ارائه شده، اهمیتش از فناوری به کار گرفته شده در تولید آن برنامه، به مراتب بیشتر است. از این‌رو، می‌توان گفت که مهم‌ترین ملاک در ارزیابی موقیت نرمافزارهای فرهنگی، بررسی تعداد و میزان استفاده مخاطبان از آن نرمافزار، و همچنین انگیزه یا تغییری است که آن محصول در رفتار مخاطب به وجود آورده است

قاریان مصری و ایرانی با امکان نمایش آیه و تشخیص مقامات؛

- آموزش روحانی و تجوید به شیوه‌ای جذب و جدید همراه با تمرین؛

- ارائه مهم‌ترین کتاب‌ها و مقالات تألیف شده در زمینه قرآن و علوم قرآنی.

۷. معجزه حفظ

این برنامه که جامع‌ترین نرمافزار حفظ و مروار قرآن کریم است، دربردارنده ترتیل کامل قرآن کریم به همراه امکاناتی از قبیل: حفظ و مروار با استفاده از روش علمی لایتner (Leitner system)، جلوگیری از تکرارهای اضافی در حفظ و مروار، آموزش کامل حفظ قرآن (بدون نیاز به استاد)، کتاب‌های الکترونیکی مذهبی و بیش از ۴۰۰ حدیث اخلاقی و قرآنی می‌باشد.

۸. تفسیر نور

این نرمافزار، مشتمل بر متن کامل تفسیر ۱۰ جلدی نور اثر حجت‌الاسلام قرائتی به زبان فارسی، همراه با امکان دسترسی به تفسیر صوتی قرآن کریم است. نمایه کامل نکته‌ها و پیام‌های آیات در قالب ۲۲۵۳ کلیدواژه و جست‌وجوی پیشرفته بر اساس واژگان و ریشه کلمات، از دیگر قابلیت‌های

بهبود قرائت یاری برساند. برخی از امکانات این برنامه عبارت است از:

- امتیازدهی هوشمند به قرائت کاربر؛

- دسترسی به ترتیل کل قرآن کریم با صدای استاد پرهیزکار؛

- ارائه ترجمه قرآن کریم به بیش از ۱۰ زبان زنده دنیا؛

- امکان ضبط و پخش صدا با قابلیت تشخیص خودکار زیر و بمی صدای کاربر.

۶. جنات

نرمافزار قرآنی «جنات»، با موضوع حفظ و درک مفاهیم قرآن کریم تهیی و تنظیم شده است برخی از قابلیت‌ها و امکانات این برنامه عبارت است از:

- متن ترجمه قرآن به زبان‌های مختلف؛

- نمایش متن کامل تفاسیر: المیزان، نمونه و مجتمع‌البيان؛

- سه دوره کامل ترتیل قرآن کریم همراه با نمایش مقامات قرآنی؛

- نمایش فرهنگ واژگان و موضوعات قرآن کریم با امکان اتصال به آیات؛

- پخش مشهورترین تلاوت‌های مجلسی

۵. پخش مشهورترین تلاوت‌های مجلسی قاریان مصری و ایرانی.

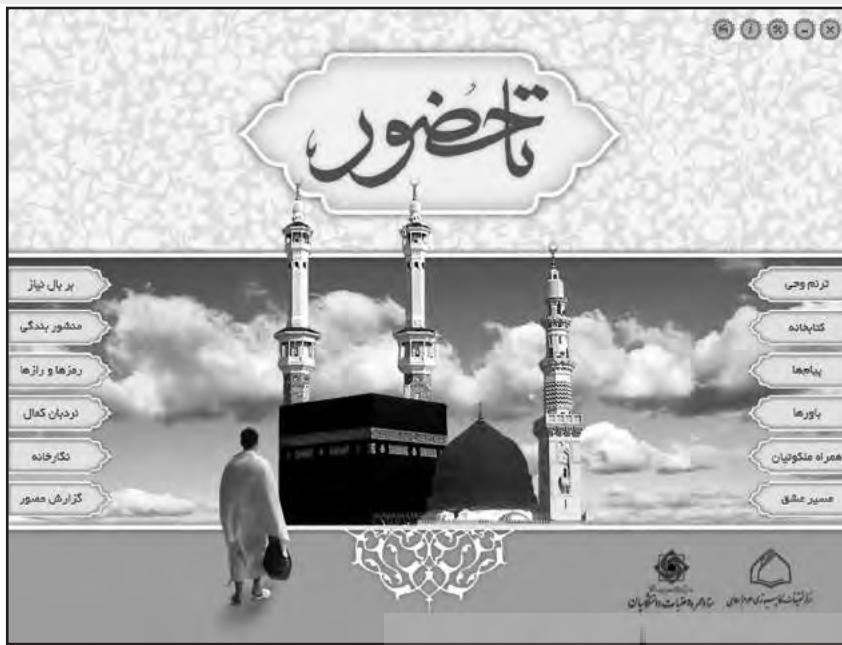
۴. القاری

نرمافزار القاری، برنامه تخصصی قرائت مجلسی و تجوید قرآن کریم با بیش از ۵ هزار صوت می‌باشد که در آن سعی شده است با کارشناسی و تجزیه و تحلیل تمامی قرائت‌های قاریان برتر و بهره‌گیری از انواع پردازش‌های الکترونیک، راه برای آموزش علاقه‌مندان به قرائت قرآن کریم هموار گردد.

در این برنامه با استفاده از قابلیت جست‌وجوی قواعد تجویدی قرآن کریم در متن آیات الهی، می‌توان به فراگیری این قواعد پرداخت و با مشاهده همزمان قواعد و تلاوت قاریان، به مقایسه‌ای سودمند جهت آموزش هر چه بیشتر قواعد دست پیدا کرد.

۵. سروش ایمان

نرمافزار سروش ایمان، با هدف آموزش قرائت قرآن کریم تولید شده است. این برنامه قادر است به صورت هوشمند، قرائت کاربر را ضبط کرده و تجزیه و تحلیل نماید و با مشخص کردن اشکالات قاری، به او در

۱۵. ذکری
نرم افزار ذکری، مجموعه‌ای ارزشمند از محتوای مذهبی پیرامون قرآن کریم، نهج‌البلاغه و صحیفه سجادیه است که به پنج زبان: عربی، انگلیسی، فارسی، ترکی و اردو در اختیار مسلمانان و شیعیان سراسر دنیا قرار گرفته است.

۱۶. نور الجنان
نور الجنان، نیاش‌نامه چندرسانه‌ای دعا و زیارت است که به منظور ارائه مضامین بلند ادعیه اسلامی و نشر فرهنگ معنوی و اخلاقی تشیع تولید و عرضه گردیده است. برخی از قابلیت‌های این برنامه عبارت‌اند از:

- نمایش فهرست‌های گوناگون ادعیه، زیارت‌ها، نمازها، اعمال هفتة و ماهها، برگرفته از متن مفاتیح الجنان و صحیفه سجادیه، به همراه نمایش متن، ترجمه و صوت؛

○ نمایش متن کامل ۶۸ عنوان کتاب در ۱۰۲ جلد در زمینه منابع ادعیه، شرح و تفسیر ادعیه، فلسفه دعا، کتاب‌های اخلاقی و سیر و سلوک؛

این برنامه است.

۹. گنجینه روایات نور

این برنامه، اولین نسخه دیجیتالی جامع احادیث اهل‌بیت(ع) با ترجمه فارسی است که دربردارنده ۲۲۷ عنوان منبع روایی به زبان فارسی و عربی، با قابلیت مشاهده ترجمه احادیث به زبان فارسی و مقایسه همزمان با متن عربی و دسترسی به تفسیر آیات قرآن کریم در متون روایی برنامه می‌باشد.

۱۰. بخار الأنوار

این برنامه دربردارنده متن کامل ۱۱۰ جلد کتاب بخار الأنوار علامه مجلسی همراه با ترجمه فارسی ۳۰ جلد از این کتاب به همراه قابلیت‌ها و امکانات گوناگون است.

۱۱. دانشنامه جامع نهج‌البلاغه

این دانشنامه دیجیتالی، شامل متن کامل نهج‌البلاغه به همراه ۵۷ جلد ترجمه و ۱۴۳ جلد شرح به صورت تطبیق‌یافته با متن می‌باشد. نمایش ۱۶۰۰۰ موضوع متنوع با روش ساختار درختی، نمایش مصادر خطبه‌ها، نامه‌ها و حکمت‌ها، معرفی اعلام و شخصیت‌های نهج‌البلاغه، یازده نسخه‌بدل از نهج‌البلاغه با ذکر موارد اختلاف، نمایش امثال نهج‌البلاغه با توضیح مفصل برای هریک و نمایش قدیمی‌ترین نسخه خطی نهج‌البلاغه به شکل تطبیق‌یافته با متن، از دیگر امکانات این برنامه به شمار می‌رود.

۱۲. بشرى

نرم افزار بشرى، با هدف تبلیغ معارف شیعی، به خصوص کلمات امیر مؤمنان(ع) در درختی، ارائه متن ۱۳۱ جلد کتاب و مقاله درباره صحیفه سجادیه، فهرست آیات و احادیث مرتبط با متن صحیفه سجادیه، عرضه پنج مستدرک و هفت نسخه خطی و قرائت کامل و ترجمه گویای این کتاب شریف، از دیگر امکانات این برنامه به شمار می‌رود.

- نمایش صدھا تصویر به صورت اسلاید به همراه پخش مولودی و مرثیه برای چهارده معصوم(ع) و دیگر اولیای الهی؛
- نمایش و قرائت ادعیه و اعمال و آداب مربوط به هر روز.

۱۷. پیشوای پیامبران

نرمافزار چندرسانه‌ای پیشوای پیامران، مجموعه‌ای از محتوای نوشتاری، شنیداری و دیداری مرتبط با پیامبر گرامی اسلام(ص) است. «زندگی نامه»، «فضائل و مناقب»، «بعثت خورشید»، «بانک مقالات» و «تماشاخانه»، از بخش‌های اصلی این نرمافزار به شمار می‌روند.

۱۸. پیامبر اعظم(ص)

این نرمافزار با موضوع پیامبر گرامی اسلام(ص) تولید شده و مشتمل بر حدود ۲۵۰ پرسش و پاسخ در موضوعاتی از قبیل: فلسفه نبوت، علم پیامبر، عصمت پیامبر، اصحاب پیامبر و جنگ‌های پیامبر می‌باشد.

۱۹. اعجوبه خلقت

این محصول، دربردارنده متن کامل ۱۵ عنوان کتاب در قالب ۷۳ جلد با محوریت واقعه غدیر خم به همراه دسترسی به متن و ترجمه نهج‌البلاغه و شرح پیام امیر مؤمنان(ع) است.

۲۰. آعلام الهدایه (پیشوايان هدایت)

این برنامه، روایتگر سیره معصوم(ع) است و مخاطب را با اوضاع اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و مذهبی دوران زندگانی آن بزرگواران آشنا می‌نماید.

۲۱. ستارگان بقیع(ع)

این برنامه که به منظور ارتقای سطح شناخت عموم جامعه از شخصیت والی چهار امام معصوم(ع) مدفون در قبرستان بقیع تولید شده، دربردارنده متن ۴۷۹ جلد کتاب و ۱۹۱ مقاله است. جهت آشنایی

**مواکز فعال در حوزه تولید نرم‌افزارهای فرهنگی،
همواره تلاش‌های گسترده‌ای در زمینه تولید
محصولات فاخر انجام داده و برنامه‌های متعددی
نیز تولید و روانه بازار می‌نمایند؛ اما با این حال، به
دلیل وجود اشکالاتی که در مسیر طراحی و تولید
این برنامه‌ها وجود دارد، برنامه‌های تولید شده
مورد استقبال کاربران قرار نگرفته و با شکست
روبه‌رو می‌شوند**

بیشتر مخاطبان، ۱۴۰۰ عنوان کتاب و مقاله نیز در این زمینه معرفی شده‌اند.

۲۲. حماسه عاشورا

در این نرم‌افزار، متن کامل بیش از بیست عنوان اثر، با موضوع تحلیل ماهیت و انگیزه‌های نهضت حسینی، به همراه برگریده متن عربی و فارسی بیش از ۳۰ عنوان منبع معتبر تاریخی ارائه گردیده است.

دسترسی به بیش از ۲۰ ساعت سخنرانی در موضوع عاشورای حسینی، یازده جلسه مقتل خوانی و عزاداری سیدالشهداء(ع) و نمایش نقشه مسیر حرکت امام حسین(ع) از مدنیه تا شام با قابلیت معرفی و شرح حوادث هر منزلگاه، از دیگر قابلیت‌های این برنامه است.

۲۳. در مکتب اهل‌بیت(ع)

در این برنامه، امکان دسترسی به متن کتاب ارزشمند «در مکتب اهل‌بیت(ع)» که مشتمل بر ۴۳ جلد در موضوعات گوناگون اعتقادی از قبیل: رجعت، تقيه، شفاعت،

توسل، زیارت اهل قبور، مهدویت و واقعه غدیر است، به همراه قابلیت‌ها و امکانات متنوع فراهم شده است.

۲۴. سقای معرفت
نرم‌افزار سقای معرفت، در مورد شخصیت والی حضرت عباس(ع) می‌باشد و در آن سعی شده شخصیت آن بزرگوار و زوایای گوناگون زندگی آن حضرت به صورت جامع نمایش داده شود.

۲۵. کریمه اهل‌بیت(س)
کریمه اهل‌بیت(س)، نام نرم‌افزاری است که به نشان ارادت به ساحت حضرت معصومه(س) ساخته شده است. در این نرم‌افزار، مطالب متنوعی درباره حضرت معصومه(س) ارائه شده که برخی از آنها عبارت‌اند از:

- کتابخانه دیجیتالی با بیش از ۵۰ عنوان کتاب؛
- بانک پرسش و پاسخ در باره حضرت فاطمه معصومه(س)؛
- کراماتی از حضرت معصومه(س)

کوتاه، برگرفته از سلسله سخنرانی‌های حجت‌الاسلام ظهیری در موضوعات: تاریخی، اجتماعی، اخلاقی و عرفانی می‌باشد.

۳۳. پرسمان

در نرم‌افزار پرسمان، بیش از ۱۹۸۰۰ پرسش و پاسخ دانشجویی در ۱۵ گروه از قبیل: قرآن و حدیث، کلام و دین‌پژوهی، احکام، اخلاق و عرفان و تاریخ و سیره قابل دستیابی است.

۳۴. پرسش و پاسخ‌های دانشجویی

در این برنامه که با هدف بالا بردن سطح اعتقادی و مذهبی دانشجویان و دانشگاهیان تولید شده، ۶۵ عنوان کتاب در موضوعاتی همچون: قرآن و حدیث، اعتقادات، احکام، اخلاق و عرفان، تاریخ و سیره، اجتماعی و... ارائه گردیده است.

۳۵. وهابیت‌شناسی

نرم‌افزار وهابیت‌شناسی، مشتمل بر ۴۰ عنوان کتاب درباره نقد و بررسی، تاریخچه، جریان‌شناسی و پاسخ به شباهات مربوط به وهابیت است.

۳۶. تا حضور

این نرم‌افزار، دربردارنده متن کامل ۲۸۵ عنوان کتاب در قالب ۴۶۸ جلد در موضوع عمومی، ادعیه، مناجات، مرثیه‌سرایی و تصاویر مربوط به اماکن مکه و مدینه، از دیگر قابلیت‌های این برنامه به شمار می‌رود.

۳۷. عتبات عالیات و سوریه

در این برنامه، ۸۲ عنوان کتاب با موضوع عتبات عالیات و سوریه ارائه شده است. متن کامل قرآن کریم با ترجمه فارسی استاد فولادوند، نمایش ۲۰۰ قطعه تصویر از اماکن مذهبی و دسترسی به بیش از ۶۰ عنوان فیلم، صوت و نرم‌افزار اسلامی تلفن

عرفانی، اجتماعی و سیاسی به همراه متن و ترجمه قرآن کریم، نهج‌البلاغه، صحیفه سجادیه، مفاتیح‌الجناح و تفسیر آیات برگزیده فراهم شده است.

۲۹. همراه با مبلغان

این برنامه دربردارنده متن کامل ۶۵ عنوان کتاب در ۷۴ جلد، در موضوعات اجتماعی، اعتقادی، اخلاقی، تربیتی، فقهی و آموزشی، به همراه مجموعه فیلم آموزشی درباره احکام شرعی و شیوه بیان آن‌ها می‌باشد.

۳۰. نسیم رحمت

در این برنامه، ۳۳ عنوان کتاب در قالب ۵۱ جلد در موضوع: قرآن، حدیث، چهارده مصصوم(ع)، عقاید، معارف و اخلاق ارائه شده است.

۳۱. هدایت در حکایت

در این نرم‌افزار، بیش از ۱۰ هزار داستان در بیش از ۵۰ موضوع اعتقادی، عرفانی، اخلاقی، سیاسی و تربیتی گنجانده شده است. امکان جستجو در موضوع و الفاظ و نیز قابلیت اضافه کردن داستان و ارائه خلاصه داستان، از جمله امکانات این برنامه به شمار می‌رود.

۳۲. قصه‌ها و نکته‌ها

این برنامه، مشتمل بر ۲۴۵ قصه

نقل شده از: علماء، خدام، زوار و...؛

- اشعار و قطعات ادبی از بزرگان و علماء و شعرا در مدح و وصف حضرت مصصومه(س)؛
- معرفی کتاب‌های مربوط به زندگی حضرت مصصومه(س) با امكان دسترسی به فهرست کتاب‌ها.

۲۶. وصیت‌نامه امام خمینی(ره)

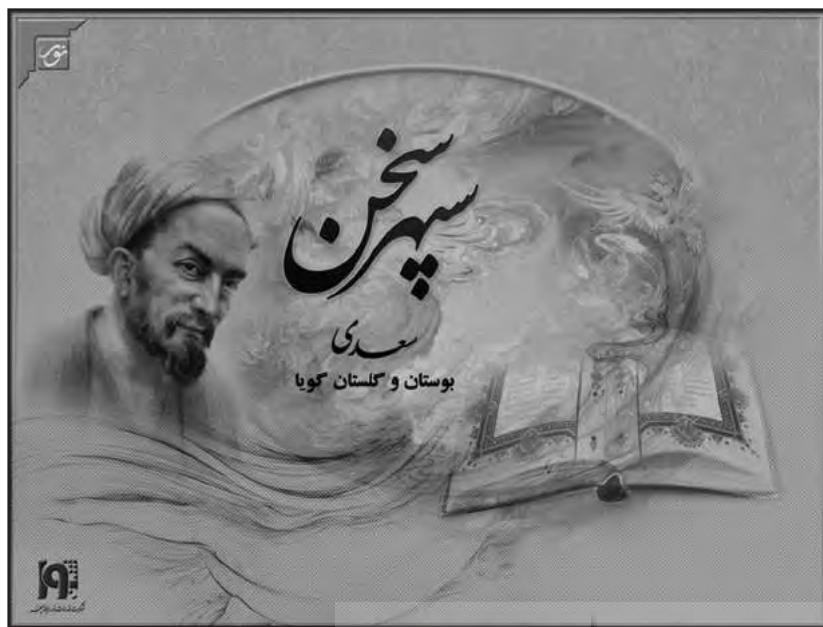
این برنامه، دربردارنده متن کامل وصیت‌نامه سیاسی - الهی امام خمینی(ره) به همراه درخواهه موضوعی و ۳۷ عنوان کتاب در قالب ۵۸ جلد از آثار موضوعی امام خمینی(ره) و دیگر کتب مرتبط با آثار ایشان می‌باشد.

۲۷. حدیث ولایت

نرم‌افزار «حدیث ولایت»، مشتمل بر متن کامل بیانات، مصاحبه‌ها، پیام‌ها، نامه‌ها، حکم‌ها و یادداشت‌های مقام معظم رهبری از شهریور ۱۳۵۷ تا پایان بهمن ۱۳۹۹ به همراه متن ۱۲۱ عنوان کتاب در ۲۰۸ جلد در موضوعاتی از قبیل: فقه و احکام، انقلاب اسلامی، سیاست و حکومت، شعر و ادبیات و اخلاق و عرفان است.

۲۸. معارف تبلیغ

در این برنامه، دسترسی به گنجینه‌ای از معارف تبلیغی شامل مباحث: اخلاقی،

- ادبیات و هنر دفاع مقدس: گلچینی از داستان، خاطره و شعر از حمامه هشت سال دفاع مقدس؛
- صوت: بیش از ۳۱۳ قطعه گلچین شده از وصیت‌نامه شهداء، سخنانی، خاطرات و صدای ماندگار؛
- تصویر: بیش از ۱۲۰۰ قطعه عکس و ۳۰۰ دقیقه فیلم در موضوعات هشت سال دفاع مقدس؛
- بانک پاسخ‌گویی به شباهت‌پاسخگویی به مصومین(ع)؛
- کتاب‌شناسی: معرفی بیش از ۳۲۹۷ کتاب و مقاله در مورد هشت سال دفاع مقدس؛
- کارنامه هشت سال دفاع مقدس: شرح عملیات‌ها و جغرافیای مناطق عملیاتی به صورت گویا و با استفاده از نقشه؛
- جهاد و دفاع در آموزه‌های دینی: بررسی فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت در قرآن، نهج‌البلاغه، صحیفه سجادیه و روایات مصومین(ع)؛

انتظار می‌رود مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی به عنوان یکی از پیشگامان عرصه تولید نرم‌افزارهای اسلامی، با به کار گرفتن ظرفیت‌ها و تجربیاتی که در طول بیش از سه دهه فعالیت گسترده پژوهشی در حوزه تولید نرم‌افزار کسب کرده است، با تمرکز و سرمایه‌گذاری ویژه بر روی تولید نرم‌افزارهای عمومی، نقش بر جسته‌ای در این زمینه ایفا نموده و خلاً ناشی از عدم تولید محصولات نرم‌افزاری متقن و کارآمد در حوزه فرهنگ عمومی را برطرف نماید

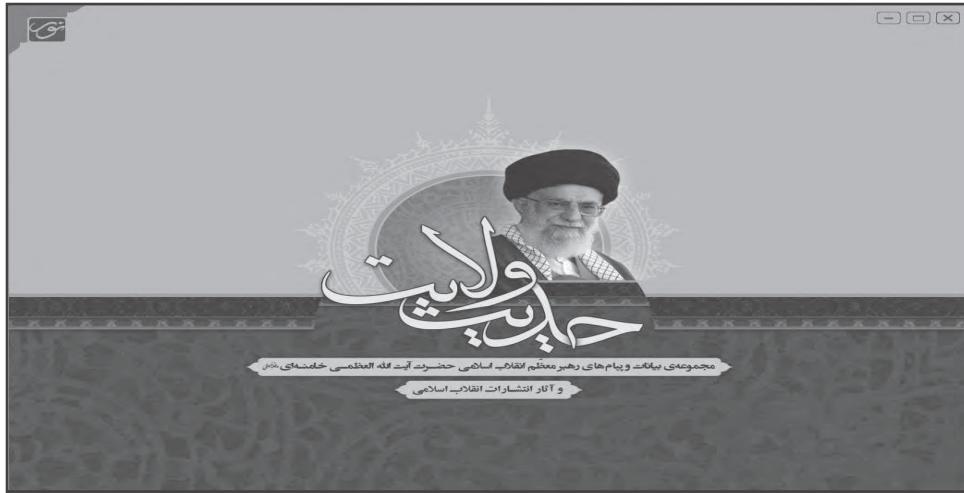
همراه، از دیگر امکانات این برنامه است.

۳۸. مجموعه آثار استاد شهید مطهری
این نرم‌افزار، مشتمل بر ۲۹ جلد از آثار شهید مرتضی مطهری در قالب دسته‌بندی‌های: اجتماعی، سیاسی، تفسیر، اصول عقاید، فلسفه، تاریخ، سیره مصومون(ع)، فقه و حقوق، اخلاق و عرفان می‌باشد. دسترسی به متن کامل ۱۲ جلد از یادداشت‌های شهید مطهری، سخنانی‌ها، جلسات تفسیری و دستنوشته‌های استاد، از دیگر امکانات این برنامه محسوب می‌شود.

۳۹. مجموعه آثار حجت‌الاسلام‌والمسلمین
قرائتی در این برنامه، ۸۱ عنوان از آثار حجت‌الاسلام‌والمسلمین قراءتی، شامل صوت و متن برنامه تلویزیونی درس‌هایی از قرآن، متن کامل تفسیر نور، کتب منتشرشده و مجموعه فیش‌های تبلیغی ارائه شده است.

۴۰. روایت حمامه
نرم‌افزار روایت حمامه که به منظور ترویج فرهنگ جهاد، ایثار و شهادت تولید شده، شامل بخش‌های ذیل است:

- کتابخانه: شامل ۷۲ جلد کتاب و مقاله درباره هشت سال دفاع مقدس؛

شده است. نگاه ویژه به نیازهای شخصی و جایگاه فرد در خانواده و نحوه ارتباط با سایر اعضای خانواده و ارائه راهکارهای عملی در پیش آمدتها با نگاه ویژه به منابع اسلامی و روایات، از بخش های اصلی این نرم افزار به شمار می رود.

۴۶. اصول و مبانی تربیت دینی کودکان و نوجوانان
در این برنامه، متن کامل ۱۱ عنوان کتاب با محوریت اصول و مبانی تربیت دینی کودکان و نوجوانان ارائه گردیده است.

۴۷. سپهر سخن سعدی
در این برنامه، متن کامل گلستان و بوستان سعدی شیرازی، شامل: دیباچه و ۲۸۷ حکایت از کتاب گلستان و همچنین ۲۷۳ حکایت از کتاب بوستان، با قابلیت دسترسی به فهرست درختی ابواب و جستجو در آنها، به صورت گویا (با صدای استاد امیر نوری) ارائه شده است.

سخن پایانی
مشاهدات روزانه و اطلاعات استخراج شده

گذشته و حال و زندگی نامه بیش از پنجاه تن از علماء به صورت چند رسانه ای، از دیگر امکانات این برنامه است.

۴۳. نور احکام

این برنامه که به منظور آموزش چند رسانه ای احکام شرعی تولید شده، دربردارنده بیش از ۱۲۰۰ مسئله شرعی در موضوعاتی مانند: تقليد، مطهرات، نجاسات، وضع، تیمم، غسل، نماز، روزه، زکات، خمس، معاملات و... می باشد.

۴۴. خانواده موفق

نرم افزار «خانواده موفق»، به هدف تحکیم بینان خانواده و ارتقای سطح کارآمدی و اثربخشی نقش تربیتی آن در چارچوب آموزه های نورانی اسلام، در موضوعات متعدد تربیتی - آموزشی، از قبیل: دانش افزایی دینی، اخلاق زندگی، مهارت های ارتباطی، مهارت های مدیریتی و مهارت های فرزند پروری تولید شده است.

۴۵. نرم افزار چند رسانه ای خانواده ایرانی
نرم افزار چند رسانه ای خانواده ایرانی، با هدف تبیین سبک زندگی اسلامی - ایرانی تولید

شبه های گوناگون در باره جنگ ایران و عراق.

۴۶. مجموعه نرم افزارهای زمزم

مجموعه نرم افزارهای زمزم، شامل هشت برنامه مستقل است که جمعاً دربردارنده ۳۶ جلد کتاب با موضوع: امام حسین(ع) و عاشورا، جهاد و دفاع، علوم سیاسی، قرآن و حدیث، اصول اعتقادات و دین پژوهی، تاریخ و سیره، فقه و احکام و اخلاق اسلامی به همراه قابلیت ها و امکانات متنوعی از قبیل دسترسی به متن و فهرست تمام آثار موجود در برنامه، امكان تطبیق دوسویه متن و فهرست، قابلیت مقایسه دو متن از یک یا دو کتاب با یکدیگر و امكان محدود کردن دامنه متن و فهرست کتب به موارد دلخواه می باشد.

۴۷. رساله توضیح المسائل

این برنامه کاربردی، دربردارنده متن کلیات رساله توضیح المسائل یازده تن از مراجع عظام تقلید با قابلیت دسترسی سریع به احکام از طریق جستجو گوشت. دسته بندی موضوعی احکام در قالب ده عنوان، دسترسی به توضیحات بیش از پانصد لغت فقهی، دهها قطعه فیلم و صوت از مراجع

ناشی از عدم تولید محصولات نرمافزاری متقن و کارآمد در حوزه فرهنگ عمومی را برطرف نماید. برخی از ویژگی‌های این مرکز عبارت‌اند از:

- شناخته‌شده‌ترین و معتبرترین مرکز تولید نرم‌افزارهای اسلامی در جهان اسلام؛
- برخورداری از طیف گسترده‌ای از مخاطبان حقیقی و حقوقی در حوزه علوم اسلامی؛
- بهره‌مندی از بزرگ‌ترین بانک منابع دینی دیجیتال در حوزه علوم اسلامی و انسانی؛
- بهره‌مندی از نیروی انسانی متخصص در زمینه آماده‌سازی و تولید محتوا؛
- برخورداری از نیروی متبحر فنی در حوزه تولید نرم‌افزار.
- پشتیوانی و ارتقای علمی و فنی محصولات نرم‌افزاری خویش. ■

منابع

1. www.iransoftcenter.ir
2. www.noorsoft.org
3. www.noorshop.ir
4. www.zoomit.ir

تولید محصولات کامپیوتری انجام داده‌اند، اما با توجه به علل و عوامل گوناگونی از قبیل عدم برخورداری از دانش فنی یا نیروی ماهر و کارآمد، ضعف در تحلیل و آماده‌سازی اطلاعات، عدم توانایی در تطابق اطلاعات، متناسب با قابلیت‌ها و امکانات بسترهای فناوری و عدم پشتیبانی و ارتقای محصولات تولیدی، نتوانسته‌اند نظر کاربران را جلب کرده و موقیت چشمگیری در این زمینه به دست بیاورند. ازین‌رو، بسیاری از محصولات تولیدی به دست فراموشی سپرده شده‌اند و در برخی موارد، این مراکز یا تعطیل شده‌اند یا رویکرد فعالیت‌های خود را تغییر داده‌اند.

بنابراین، انتظار می‌رود مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی به عنوان یکی از پیشگامان عرصه تولید نرم‌افزارهای اسلامی، با به کارگرفتن ظرفیت‌ها و تجربیاتی که در طول بیش از سه دهه فعالیت گسترده پژوهشی در حوزه تولید نرم‌افزار کسب کرده است، با تمرکز و سرمایه‌گذاری ویژه بر روی تولید نرم‌افزارهای عمومی، نقش بر جسته‌ای در این زمینه ایفا نموده و خلاً حوزه فرهنگ داشته‌اند، اقداماتی در زمینه

از منابع آماری رسمی، حکایت از برتری استفاده از تلفن‌های هوشمند نسبت به رایانه‌های شخصی دارد؛ اما این مسئله به هیچ عنوان به این معنا نیست که رایانه‌های شخصی و محصولات مرتبط با آنها محبوبیت و کارکرد خود را از دست داده‌اند و فناوری‌های نوین جای آنها را گرفته‌اند؛ چراکه تلفن‌های هوشمند، به دلیل ماهیت و کارکرد خاص ارتباطی که دارند، بیشتر برای برقراری ارتباط، انجام فعالیت‌های روزمره و همچنین حضور در فضای مجازی مورد استفاده طیف وسیعی از افراد جامعه قرار گرفته‌اند و به علت محدودیت‌های گسترده‌ای که در مقایسه با رایانه‌های شخصی دارند، نتوانسته‌اند کارکردها و قابلیت‌های خاص محصولات کامپیوتری را در خود جای دهند.

همچنین، بررسی محصولات کامپیوتری تولیدشده در حوزه فرهنگ عمومی، نشان‌دهنده این است که هرچند برخی مراکز و مؤسسات فرهنگی، با توجه به شرح وظایف و یا دغدغه‌هایی که در حوزه فرهنگ داشته‌اند، اقداماتی در زمینه

